bilimger.kz
Республикалық білім және ғылым порталы
https://bilimger.kz
ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі: ***KZ45VPY00102718***
2020

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Теңге. Монета және қағаз ақша

ЖАРИЯЛАНДЫ	СІЛТЕМЕ
02.06.2020	https://bilimger.kz/76095/

Ұзақ мерзімді жоспар **Мектеп: Ы.Ноғайбаев атындағы №18 орта мектеп МКМ** 3В бөлім. Көбейту және бөлу. **Мұғалімнің аты-жөні: Тохтабаева А.**	
Сынып: 2	**Қатысқандар:** **Қатыспағандар:**
Ортақ тақырып:	Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	2.1.3.6. 50 тг, 100 теңгелік монеталарды, 200 тг, 500 тг купюраларды ажырату және түрліше төлем жасау.
Сабақтың тақырыбы	Теңге. Монета және қағаз ақша
Сабақтың мақсаты	**Барлық оқушылар:** •50 тг, 100 теңгелік монеталарды, 200 тг, 500 тг қағаз ақшаларды ажырату.
	Көптеген оқушылар: •50 тг, 100 теңгелік монеталар, 200 тг, 500 тг қағаз ақша жинағын ұсақтай алу.
	Кейбір оқушылар: •күнделікті өмірдегі есептесулерде монеталармен және қағаз ақшалармен операциялар жасауды білу.
Бағалау критерийі	**1**.50тг, 100тг, 200тг, 500 теңгелік ақшаларды купюраны ажыратады. **2**.Көрсетілген соманы ұсақтай алады және жинақтай алады. **3**.Құны әр түрлі ақшалармен төлем жасайды.
Тілдік мақсаттар	**Оқушылар:** ақшаның белгілі бір сомасын түрлі монеталар және қағаз ақшалармен қалай жинауға болатынын түсіндіре алады.
	Пәндік лексика және терминология: Теңге, монеталар, қағаз ақшалар.
	Диалог/жазбаша жұмысқа қажетті пайдалы фразалар топтамасы Рөлдік ойындар ойнау: дүкенші мен бала
	Үштілділік: теңге, ақша- монета- coin
Құндылықтарға баулу	«Теңге ілу» ойынын ойнау арқылы қарым-қатынас жасау қабілетін қалыптастыру.
Пәнаралық байланыс	Рөлдік ойындар ойнау «Дүкенші мен бала» әдебиеттік оқу пәнімен байланысады.
Акт қолдану дағдылары	Интербелсенді тақта арқылы теңге тарихы бейнежазба
Тақырып бойынша алдыңғы білім	1сыныпта өткен теңге, монета және қағаз ақша еске түсіру.

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Тірек білім, білік, дағдылар	Теңге, монеталар.

Сабақ барысы

Сабақтың жоспарланған кезеңдері	**Сабақтағы жоспарланған жаттығу түрлері**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 2-минут 1-минут 1-минут	**Ұйымдастыру кезеңі.** «Менің көршім» шаттық шеңбері арқылы сыныптың психологиялық ахуалын қалыптастырамын. Оқушылар көршісіне мінезінің жақсы қасиетін атау арқылы оған қошемет көрсетеді. «Қос шеңбер» әдісі арқылы екі шеңбер оқушылары бір біріне сұрақтар қояды. Осы әдіс арқылы оқушылардың өткен тақырып бойынша білімдері тексеріледі. Әрбір топ өзінің сұрақтарына берілген жауаптарын қошемет беру арқылы бағалайды. Оқушыларды үш түрлі бау арқылы топтастырамын: **1 топ** – теңге **2 топ** – монета. **3 топ –** қағаз ақша	 Суреттер
 2 мин 3 мин	**(М)** Жаңа тақырыпты таныстырылым арқылы түсіндіремін. Жаңа тақырыпты ашу мақсатында теңге, монета, қағаз ақша туралы бейнежазба көрсетемін. Оқушыларға «Ашық сұрақтар» арқылы сабақтың тақырыбын ашу мақсатында қолданамын. 1.Теңге қай жылы шықты? 2. Ақшада не бейнеленген? 3. Қазіргі теңге мен бұрынғы тиынның айырмашылығы қандай? 4. Өмірде ақшаны не үшін қолданамыз? **Валюта-**Қазақстан «рубльдік» зонадан 1993 жылы қараша айында шықты, 1993 жылы 15 қарашада ұлттық валюта «теңге» болып енгізілді. Қазақ елінің төл теңгесі қағаз ақша және монета түрінде болатындығын айтып түсіндіру. Әрбір монеталардың (1 теңге, 2 теңге, 5 теңге, 10 теңге, 20 теңге, 50 теңге, 100 теңге), қағаз ақша (200 теңге, 500 теңге, 1000 теңге, 2000 теңге, 5000 теңге, 10000 теңге) екендігі айтып түсіндіріледі.	Оқулық 2 сынып Бейнежазба, Теңге тарихы Монеталар және купюралар. Сабаққа арналған тұсаукесер.

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

<table>
<tr>
<td>Сабақтың ортасы

5-минут

6-минут

Сергіту сәті
2 мин

6 минут

«Дүкенші мен бала»
2 минут</td>
<td>
Тапсырма №1 (т) Қарқын тәсілі «Лездеме» әдісі
1-ші топқа.Бірінші,Төртінші машинаның иесіндегі құны 50тг, 100 теңгені тап.
2-ші топқа.Екінші,Үшінші машинаның иесіндегі құны 200 тг, 500 теңгелік купюраларды тап
3-ші топқа.Бірінші,Үшінші машинаның иесіндегі қағаз ақшаны табады. Оқушылар межеленген орындарға жеткізген жауаптарындағы сөздерге үштілділік жұмыс жүргіземін.
теңге, ақша- монета- coin

Бағалау критерийі:
50тг, 100тг, 200тг, 500 теңгелік ақшаларды купюраны ажыратады.

Дескриптор
1. 50, 100 теңгелік монетаны белгілейді
2. 200, 500 теңгелік купюраны белгілеп көрсетеді
3. Орындаушыны межеленген орынға жеткізу теңге, монета, қағаз ақшаны анықтайды

Кері байланыс: «Теңге жинау» әдісі
1. 50, 100 тг монетаны ажырата аласызба?
2. Құны 200, 500 тг купюраны білесізбе?

<table>
<tr><th>№</th><th>Аты-жөні</th><th>Тапсырма №1</th><th>Тапсырма №2</th><th>Тапсырма №3</th></tr>
<tr><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

Тапсырма №2 (т) Нәтиже және тапсырма тәсілі.
«Жаңалық ашамыз» әдісі арқылы тапсырмадан тыс өзінің шеберлігіне байланысты есеп құрастыра алуы.
Әр балада неше монета барын есепте. Сұрақтарға жауап бер.

<table>
<tr><th>Дәулет</th><th>Қанат</th><th>Самат</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

1.Әр балада неше монетадан бар?
2.Әр балада неше теңге бар?
3.Қайсысының монетасы бәрінен артық?
4.Қайсысының ақшасы бәрінен аз?
Бағалау критерийі.
Көрсетілген соманы ұсақтай алады және жинақтай алады.
Дескриптор
1.Теңгенің өмірде қолданатынын біледі.
2.Монеталардың артық не кем екенін табады.
3.Нәтижеге жету үшін орындалатын теңдік және теңсіздік құрады.
Кері байланыс: «Теңге жинау» әдісі
1.Монеталардың артық не кем екенін ажырату жолдары қандай?
2.Теңдік және теңсіздік құра білдіңізбе?

<table>
<tr><th>№</th><th>Аты-жөні</th><th>Тапсырма №1</th><th>Тапсырма №2</th><th>Тапсырма №3</th></tr>
<tr><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

«Теңге ілу» ойыны
Мақсаты: Ойынға қатынасушылар тепе-тең екі топқа бөлінеді. Әрқайсысы жеке-жеке шыбықты «ат» қып мінеді. Ойынды бастаушы жүргізеді. Сол беттерімен әлгі шұңқырға жетіп, қол сұғып жібереді де, теңгені іліп алып, әрі өтіп кетеді. Ұпай әр сайыскердің іліп алған теңге санына қарай есептеледі. Қай топ көп ұпай жинаса, сол топ жеңеді.

Тапсырма №3 (ж) Диалог және қолдау көрсету тәсілі.
Ойлан, жұптас, бөліс әдісі

Есептерді шығар. Неше кері есеп құрастыруға болады? Олардың біреуін шығар?
а) Әмиянда 100 теңге және 50 теңгеліктен 4 монета бар. Барлығы неше теңге болады?
ә) Санжар а) есепте берілген әмияннан 50 теңгеліктен 2 монета және бір 100 теңгелік алды. Әмиянда неше теңге қалды?

Дәптердегі тапсырма бағалау критерийлерін қолданумен орындау ұсынылады. Оқушылар есептерді өздері шығарады. Артық ақшаны қайтарып беруге болатын монеталарды қоршайды.

Бағалау критерийі
Құны әр түрлі ақшалармен төлем жасайды.
Дескриптор
1. Көрсетілген сомаларды жинақтай алады.
2. Артық ақшаны есептей алады.

Кері байланыс: «Теңге жинау» әдісі
1.Кері есеп құрастыра алдыңызба?
2.Әмиянда қанша теңге болды?
3.Санжар қанша теңге алды?

<table>
<tr><th>№</th><th>Аты-жөні</th><th>Тапсырма №1</th><th>Тапсырма №2</th><th>Тапсырма №3</th></tr>
<tr><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

Мадақтау арқылы бағалап отырамын.

Бала. — Сәлеметсіз бе!
Дүкенші: — Сәлеметсің бе!
Бала: — Маған 2 теңгеге дәптер беріңізші?
Дүкеші былай дейді:- Балақай сенің жасың нешеде?
Бала: — Менің жасым жетіде.Мен 2 сыныпта оқимын.
Дүкенші: — Жарайсың! Сен маған 5 теңге бердің, мен саған неше теңге қайтаруым керек екенін білесің бе?
Бала: — Әрине, білемін. Маған 3 теңге қайтаруыңыз керек.
Дүкенші: — Тамаша! Сау бол!
Бала: — Сау болыңыз!
</td>
<td>Оқулық және дәптер.

Карточкалар

А)
Ә)</td>
</tr>
</table>

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

<table>
<tr>
<td>Сабақтың соңы
10-минут

Үйге тапсырма

Бағалау</td>
<td>**«Дұрыс және бұрыс тұжырымдар»** тәсілі
— Теңге дегеніміз не?
— Ақшада не бейнеленген?
— Ақшаның қалай ұстауымыз керек?
— Ақша қалай келеді?
Кері байланыс ББҮ әдісі.
<table>
<tr><th>Білемін</th><th>Білгім келеді</th><th>Үйрендім</th></tr>
<tr><td>Бүгінгі сабақта Сізге не ұнады?</td><td>Бүгінгі сабақта Сіз түсінбеген мәселелер болды ма? Оны қалай пысықтағыңыз келеді?</td><td>Қарастырылған тақырыпқа қатысты өзіңіздің қосатын ой-пікіріңіз?</td></tr>
</table>

№4 47 бет
Сабақтан алған әсерін, көңіл күйін смайликтер арқылы білдіреді және қалыптастырушы бағалау арқылы бағалау парағымен бағаланады.</td>
<td></td>
</tr>
<tr><td></td><td>**Қосымша мәліметтер**</td><td></td></tr>
<tr>
<td>**Саралау – Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз басқаларға қарағанда қабілетті оқушыларға тапсырмалар бересіз?**</td>
<td>**Бағалау – Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?**</td>
<td>**Пәнаралық байланыс. Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау.АКТ-мен байланыс. Құндылықтармен байланыс**</td>
</tr>
<tr>
<td>Деңгейлік тапсырмалар беру арқылы</td>
<td>«Қос шеңбер» әдісі, «Қарқын» әдісі, ББҮ-кестесі, «Дұрыс және бұрыс тұжырымдар»</td>
<td>Әдебиеттік оқу. Сілтеме материалдар.</td>
</tr>
<tr>
<td>Оқушылардың қабылдау ерекшеліктерін ескере отырып, әрқайсысы өз идеясын ұсынуға мүмкіндік беретіндей топтық жұмыстарды ұйымдастырамын. Қабілеті жоғары оқушылар бар топтың тапсырмасын күрделі етіп беруге тырысамын. Қабілеті жоғары оқушы мен қабілеті төмен оқушыларға қарқын тәсілі арқылы бір біріне қолдау көрсету мақсатында жұптық, топтық жұмыстарды ұйымдастырамын. Теңге. Монета және қағаз ақша туралы, шығу жолдарын табу арқылы оқушыларыдың ой-өрісін кеңейтуге қол жеткіземін. «Бұрқасын сұрақтар» тәсілі арқылы өзара сұрақ алмасуға, өткенді талдауға және қорытынды жасауға қол жеткіземін.</td>
<td>Тапсырмаларға берілген дескрипторлар арқылы оқушыларды бағалаймын. Сұрақтарды ауызша талқылау барысында оқушылардың жауаптарын қадағалап, смайликтер беріп отырамын. Сабақ барысында оқушылардың белсенділігіне қарай мадақтаймын. Топтық бағалауды қолданамын. Кері байланыс арқылы өзін-өзі бағалауды ұйымдастырамын.</td>
<td>Техника қауіпсіздігін, өмір қауіпсіздігін сақтауды ескертемін.</td>
</tr>
<tr>
<td>***Сабақ бойынша рефлексия***
Сабақ мақсаттары Немесе оқу Мақсаттары шынайы, Қолжетімді болдыма?
Барлық оқушылар оқу мақсатына қол жеткізді ме? Егер оқушылар оқу мақсатына жетпеген болса, неліктен деп ойлайсыз? Сабақта саралау дұрыс жүргізілді ме?
Сабақ кезеңдерінде уақытты тиімді пайдаландыңыз ба? Сабақ жоспарынан ауытқулар болды ма және неліктен?</td>
<td colspan="2">Иә шынайы әрі қолжетімді болды. «Лездеме әдісі», «Жаңалық ашамыз» әдістері арқылы жүзеге асты.

Монеталар мен купюраларының құнын білді. Көрсетілген соманы ұсақтап жинақтай алды. Ақшаны өмірде қалай пайдалану керек екенін рөлдік ойындар ойнау арқылы біледі.

Саралаудың әдіс-тәсілдері қолжетімді болып, сабақ барысында саралау жүргізілді. Қарқын тәсілінде «Лездеме әдісі» «Жаңалық ашамыз» әдісі, «Ойлан, жұптас, бөліс» әдістері бойынша оқушылардың қызығушылығы артып нәтиже көрсетті.

Сабақ жоспарынан ауытқулар болды, келесі сабақта уақытты тиімдірек пайдаланамын және сабақ барысында белсенді әдіс-тәсілдерді жоспарлаймын.</td>
</tr>
<tr>
<td colspan="3">**Жалпы бағалау**

Сабақта ең жақсы өткен екі нәрсе (оқыту мен оқуға қатысты)?
1: Қос шеңбер әдісі арқылы балалар өткен сабақты еске түсіруі
2: Ақшаны өмірде дұрыс пайдалана алуы

Сабақтың бұдан да жақсы өтуіне не оң ықпал етер еді (оқыту мен оқуға қатысты)?
1: Оқушыларға деңгейлік тапсырмалар үлестіру.
2: АКТ қолдану.

Осы сабақтың барысында мен сынып туралы немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/ қиыншылықтары туралы нені анықтадым, келесі сабақтарда не нәрсеге назар аудару қажет?</td>
</tr>
</table>

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы**. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.